

महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळ,  
भांबुर्डा, शिवाजीनगर, पुणे ४११ ००४

परिपत्रक क्रमांक रा.मं./पापुई/आयसीटी-आयटी/३८७७ दिनांक १/७/२०१६

विषय - इयत्ता ९ वी-१० वी माहिती संप्रेषण तंत्रज्ञान (ICT) व इयत्ता ११ वी-१२ वी  
माहिती तंत्रज्ञान (IT) (Science, Commerce, Arts) या विषयातील अध्यायनासाठी  
Free -Open source software & Operating System च्या वापराबाबत.

राज्यातील सर्व मान्यताप्राप्त शाळांतील मुख्याध्यापकांना व कनिष्ठ महाविद्यालयातील प्राचार्यांना या परिपत्रकान्वये कळविण्यात येते की, इ. ९ वी १० वी माहिती संप्रेषण तंत्रज्ञान या विषयाच्या अध्यापनासाठी शाळा Open source software & Operating System वापरू शकतात असे दिनांक १२ ऑगस्ट २०१४ चे परिपत्रक शिक्षण संक्रमण अंक माहे सप्टेंबर २०१४ मध्ये प्रसिध्दीस देऊन कळविण्यात आलेले आहे.

तसेच इ.११ वी १२ वी माहिती तंत्रज्ञान(विज्ञान,वाणिज्य) या विषयाच्या अध्यापनासाठी कनिष्ठ महाविद्यालये Open source software & Operating System वापरू शकतात असे शैक्षणिक वर्ष २०१५-१६ साठी अधिप्रमाणित करण्यात आलेल्या पाठ्यपुस्तकातील अनुक्रमणिकेच्या पृष्ठावर नमूद केलेले आहे.

त्याअनुषंगाने माहिती संप्रेषण तंत्रज्ञान व माहिती तंत्रज्ञान या विषयामध्ये Microsoft, Adobe चे घटक असलेला तपशील व त्यासाठी काही open source खाली दिलेले आहेत.

इ. ९ वी व इ.१० वी माहिती संप्रेषण तंत्रज्ञान या विषयातील ज्या घटकांसाठी Microsoft, Adobe इ. चा वापर करणेबाबत अभ्यासक्रमात समावेश केलेला होता ते घटक खालीलप्रमाणे आहेत.

Std. IX - Information Communication Technology (ICT)

- |                |   |                                 |
|----------------|---|---------------------------------|
| 1. Chapter 3   | - | ICT Soft Tools - Word Processor |
| Unit reference | - | Microsoft Word 2007             |
| 2. Chapter 4   | - | ICT Soft Tools - Spreadsheet    |
| Unit Reference | - | Microsoft Excel 2007            |
| 3. Chapter 5   | - | ICT Soft Tools - Presentation   |
| Unit Reference | - | Microsoft Powerpoint 2007       |

Std. X - Information Communication Technology (ICT)

- \* No units related to Microsoft or Adobe.

There are freeware / open source softwares available with suitable features for office. Few open source office suites are as follows:

1. Kingsoft office suite: It has software WPS office suite free 2014 with
  - Writer – is used as word processor
  - Spreadsheets – used for calculation purpose
  - Presentation - used for preparing presentation.
2. Koffice suite : It has
  - Kword – is used for word processor
  - Kcells - used for calculation purpose
  - Showcase - used for preparing presentation.
3. Apache Open office 3.4.1 : It includes
  - Writer – is used for word processor
  - Calc - used for calculation purpose
  - Impress - used for preparing presentation.
  - Base – used as a database tool.
4. Libre Office
  - Writer – is used for word processor
  - Calc - used for calculation purpose
  - Impress - used for preparing presentation.
  - Base – used as a database tool.

इ. ११ वी व इ.१२ वी माहिती संप्रेषण तंत्रज्ञान या विषयातील ज्या घटकांसाठी Microsoft, Adobe इ. चा वापर करणे बाबत अभ्यासक्रमात समावेश केलेला होता ते घटक खालीलप्रमाणे आहेत.

### **Information Technology**

#### **Std. XI - Science**

Chapter 2	-	Office Suite
Unit Reference	-	Microsoft Word 2007
	-	Microsoft Excel 2007
	-	Microsoft Access 2007
Chapter 6	-	Visual Basic, NET
Unit Reference	-	Visual Basic, NET is a Microsoft Product, Chapter is based on this development tool.

#### **Std. XI - Commerce**

Chapter 2	-	Office Suite
Unit Reference	-	Microsoft Word 2007
	-	Microsoft Excel 2007
	-	Power Point 2007

**Std. XI - Arts**

Chapter 2

Unit Reference

- Office Suite
- Microsoft Word 2007
- Microsoft Excel 2007
- Power Point 2007

**Std.XII - Science**

Chapter 6

Unit Reference

- Database Concepts and Interaction with ASP.NET
- Microsoft Access 2007

**Std.XII - Commerce**

Chapter 5

Unit Reference

- Data Management using Access
- Microsoft Access 2007

**Std. XII - Arts**

Chapter 5

- DTP using Adobe Indesign

Chapter 6

- Adobe Acrobat

For Std. XI & XII -Science, Commerce, Arts -

\* Open source softwares which can be used are ( Few names listed as follows)

Microsoft ProductOpen source Product few options.

For Office Suite

Libre Office  
Apache open office  
Kingsoft Office

For Visual Basic.NET

NetBeans

For Adobe Acrobat

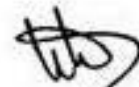
PDF Creator

For Adobe Indesign

Scribus

MySQL Database Software can be used for connectivity purpose instead of MS Access 2007 in ASP.NET

तरी सर्व माध्यमिक शाळांचे मुख्याध्यापक व कनिष्ठ महाविद्यालयातील प्राचार्य यांनी याबाबतची नोंद घेऊन उपरोक्त बाब सर्व संबंधित शिक्षक, विद्यार्थी यांचे निदर्शनास आणावी व त्याप्रमाणे कार्यवाही करावी.



(कृष्णकुमार पाटील)

सचिव,

राज्यमंडळ,

पुणे ४११ ००४.